

Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning

Til stede:

Medlemmer

Dekan Ragnhild Hennum, Universitetet i Oslo, leder
Instituttleder Torjer Olsen, UiT – Norges arktiske universitet
Professor Yan Zhao, Nord universitet
Førsteamanuensis Ronald Mayora Synnes, Universitetet
Forsker I Julia Orupabo, Institutt for samfunnsforskning
Professor Are Skeie Hermansen, Akademiet for yngre forskere
Divisjonsdirektør Camilla Røsjø, Nofima
Student Ninni Eliassen Zinober, Norsk studentorganisasjon
Avdelingsdirektør Johannes Waage Løvhaug, Forskningsrådet
Forskningsleder Tove Håpnes, Sintef
Stipendiat Ole Kristian Dyskeland, Stipendiatororganisasjonene i Norge

Observatører

Avdelingsleder Stig Helge Pedersen, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Sekretariat

Seniorrådgiver Ella Ghosh
Konsulent Karina Lystad

Ikke til stede:

Forskningsssjef Ole Jacob Sending, Norsk utenrikspolitisk institutt, nestleder
Seniorrådgiver Elise Naumann, Kunnskapsdepartementet, observatør

Referat fra møte i Kif-komiteen 21.11.24

Program

Dato	Tid	Aktivitet	Sted
21.11.24	10.00	Møte i Kif-komiteen	UHRs lokaler på Hammersborg torg 3, Oslo
	10.30	Innlegg fra ISF	
	12.00	Lunsj	
	16.00	Møte avsluttes	

Saksliste

Sak 37/24	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 38/24	Godkjenning av referat fra 5. og 6. september 2024
Sak 39/24	Status for Kifs sekretariat
Sak 40/24	Innlegg fra ISF om sosial bakgrunn
Sak 41/24	Strategi – gjenstående mål/tiltak
Sak 42/24	Aktivitetsplan 2025
Sak 43/24	Budsjett 2025
Sak 44/24	Kifs innspill til norsk posisjonsnotat til FP10
Sak 45/24	Orienteringssaker
Sak 46/24	Eventuelt

37/24 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det kom ingen innspill til innkalling og saksliste.

Vedtak: *Innkalling og saksliste godkjennes*

38/24 Godkjenning av referat fra 5. og 6. september 2024

Det kom ingen innspill til referatet.

Vedtak: *Kif-komiteen godkjenner referatet med endringer/korreksjoner. Referatet legges ut på Kifinfo etter Kif-komiteens endelige godkjenning i møtet.*

39/24 Status for Kifs sekretariat

Komiteleder orienterte om den pågående prosessen der Kunnskapsdepartementet har utredet hvorvidt plasseringen av Kifs sekretariat fortsatt bør ligge ved UHR eller flyttes til HK-dir. Etter utredningen, heller KD mot å plassere sekretariatet hos HK-dir.

Komiteen ble bedt om å vurdere de momentene som bør vektlegges i den videre diskusjonen om sekretariatets tilknytning og plassering.

Følgende temaer ble diskutert:

- **Komiteens selvstendighet:**
Flere i komiteen understreket at uavhengigheten til komiteen må ivaretas, uavhengig av plassering. Det ble diskutert om en plassering ved HK-dir gi Kif en mer uavhengig rolle.
- **Sekretariatets rolle:**
Sekretariatet har en viktig rådgiverrolle, og denne rollen må tas med i betraktningen når man vurderer sekretariatets plassering. Kifs sekretariat har også en stor grad av selvstendighet i planlegging og pådriverarbeid. Det er i hovedsak komiteen som gir sekretariatet oppgaver i det daglige. KD gir faglige føringer for komiteen via mandatet. KD har i tillegg kontakt med sekretariatet når det gjelder ERA-prioriteten om likestilling. Sekretariatets oppgaver/arbeid styres via komitemøter annenhver måned, møter med leder/nestleder og ved skriftlig klarering med komiteleder.

- **Timing:**
Fra KDs side er det blitt antydnet at flytting vil finne sted i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2025 eller statsbudsjett 2026. I møtet ble det understreket at tidspunktet for flytting av sekretariatet er avgjørende, og at det ideelt sett bør avklares så raskt som mulig. Lang dødtid i prosessen er ikke ønskelig, og kan skape usikkerhet og forsinkelser, og være til unødig belastning mens man venter på utlysning av den ubesatte stillingen i sekretariatet
- **Endringer i mandatet:**
Utvidelse av komiteens mandat til også å gjelde studenter, kan gjøre det mer naturlig å plassere sekretariatet under HK-dir da dette vil gi bedre samsvar med komiteens utvidede ansvar.
- **Erfaringer fra plassering ved UHR:**
Det ble trukket frem at det kan være hensiktsmessig å ta med erfaringer fra plasseringen ved UHR i vurderingen Dette kan gjelde fordeler med tilgang til informasjon om prosesser i sektoren, og adgang til nettverket til UHR versus saker eller temaer der det har vært friksjon. Hva kan man prøve å videreføre av de positive elementene i samarbeidet, og hvordan kan man forebygge konflikt?
- **Barrierer for plassering hos HK-dir:**
Det ble stilt spørsmål om det finnes noen barrierer for en eventuell plassering hos HK-dir. Det ble fremhevet at komiteens selvstendighet bør være hovedprioritet, men at fellesskapet med kolleger i HK-dir kan være en fordel.

Vedtak: Komiteleder og nestleder tar med seg innspill fra komiteen i videre møter med Kunnskapsdepartementet, UHR og HK-dir.

40/24 Innlegg fra ISF om sosial bakgrunn

Edvard Nergård Larsen la frem funn fra rapporten. I tillegg ble komiteen informert om tre forskningsartikler som nettopp er lansert, og dermed kom for sent til å få plass i rapporten:

Disse er:

- Julia Orupabo og Marte Mangset: Becoming and unbecoming academics: Classed resources and strategies for navigating risky careers
- Are Hermansen, Nicolai Borgen og Astrid Sandsør: Who Climbs the Ivory Tower? Social origins of academic faculty in an egalitarian welfare state
- Thea Strømme, Håvard Helland og Jens-Peter Thomassen: Social inequality in dropout rates in higher education: Denmark and Norway

Etter presentasjonen ble følgende temaer og spørsmål diskutert:

- Komiteen diskuterte om karrieremuligheter for førstegenerasjons- akademikere er ulike i gamle og nye universiteter. Det kan være interessant å følge hvorvidt sosial mobilitet er lettere på nyere universiteter.
- Overgangen mellom master- og doktorgrad kan være en utfordring for mange studenter som ikke ser på en akademisk karriere som et relevant alternativ Komiteen diskuterte om karriererådgivning og mentorordninger kan bidra til å endre dette. En åpen dialog om akademisk kultur og å lære opp yngre akademikere fra målgruppen i "spillets regler" kan bidra til bedring over tid.
- Det finnes lite informasjon om sosial klasse knyttet til forskere og akademikere med utenlandsk bakgrunn, og at det er behov for mer data på dette området.

- En deltaker nevnte at HK-dir arrangerer et seminar om karriereveiledning den 2. desember, og at dette seminaret kan belyse temaet videre. Det kan også være mulig å finne samarbeidspunkter mellom Kif og HK-dir på dette temaet.

Edvard Nergård Larsen vil legge frem funn fra rapporten på Kifs jubileumskonferanse den 5. desember.

Vedtak: *Kif-komiteen tar innlegget til orientering. Komiteen, sekretariatet og Kifinfo bidrar til formidling av funn i rapporten.*

41/24 Strategi – gjenstående mål/tiltak

Ella Ghosh gikk gjennom hovedtemaene – og oppsummerte hva som er gjort, og hvilke det gjenstår mer arbeid på.

Status og gjenstående arbeid:

1. **Kjønn:** Stemmer godt med komiteens løpende aktiviteter inkludert institusjonsbesøk. Dekkes også via sekretariatets rådgivning.
2. **Etnisitet:** Løpende arbeid.
 - Det innkomne forslaget (vedlagt sakspapirer) om å arrangere et seminar om mangfoldsnettverk være med på å dekke temaet.
 - Det er mulig å gjøre en kartlegging på hvilke institusjoner som har med spørsmål om etnisk diskriminering i sine arbeidsmiljøundersøkelser.
 - Kif kan også ta med seg innspill fra instituttsektoren om å se nærmere på utfordringene rundt sikkerhetsklareringer og språkkrav i 2025.
3. **Sosial bakgrunn:** Komiteen har bidratt til et bedre kunnskapsgrunnlag og statistikk, og formidler funn via seminarer og nettsider.
4. **Trakassering og diskriminering:** Kif har initiert ny kartlegging av trakassering og diskriminering, men har møtt motstand.
 - Med tanke på viktigheten av gode varslings- og saksbehandlingsrutiner, kan det være nyttig med en ny gjennomgang der man ser på institusjonenes nettsider og ser på rutiner vs. praksis. Informeres det f.eks. om klageadgang?
 - Det gjenstår også justering av informasjonen som ligger ute på Kifinfo om seksuell trakassering.
5. **Andre diskrimineringsgrunnlag:**
 - Her er det ikke fremmet kunnskapsinnhenting hittil, men Kif kan følge opp høsten 2025 når det foreligger mer informasjon fra ARK-undersøkelsen på de nye spørsmålene.

Vedtak: *Komiteen foreslår tiltak som kan bidra til at strategiens mål realiseres innen utgangen av 2025.*

42/24 Aktivitetsplan 2025

Det ble redegjort for premissene for aktivitetsplanen og forbehold om noe lavere aktivitetsnivå til ny medarbeider i sekretariatet er tilsatt.

Følgende punkter ble tatt opp til diskusjon:

1. Første komitemøte i 2025 holdes 7. februar. Sekretariatet undersøker om Forskningsrådet har anledning til å treffe komiteen på aktuell dato.
2. Andre komitemøte avholdes i Tromsø i april. Det sendes ut en doodle til komiteen i etterkant for å avgjøre endelig dato. Sekretariatet undersøker om Norsk polarinstitutt eller Nofima har anledning til å treffe komiteen.
3. Det foreslås å legge en regional workshop ved Universitetet i Tromsø i tilknytning til komitemøtet.
4. Nettverkskonferansen arrangeres i Stavanger i mai. Kif dekker komitedemlemmers reiseutgifter hvis de ønsker å delta.
5. Det ble foreslått å holde komitemøte med institusjonsbesøk den 19. og 20. juni, enten i Sogndal eller på Nordmøre. Sekretariatet undersøker hvilke institusjoner som har anledning til å treffe komiteen på angitte datoer.
6. LUN-nettverkets søknad om støtte til arrangement om mangfoldsledelse:
 - Komiteen vil ikke støtte forslaget om en ukes samling i Hellas, Dette er først og fremst fordi komiteen vil prioritere andre tiltak. Komiteen påpekte ellers at dette forslaget medfører høye kostnader og vil rammes av restriksjoner på reisevirksomhet ved institusjonene.
 - Komiteen anerkjenner samtidig behovet for kompetanseutvikling om likestillings- og mangfolds på sektorens egne premisser. Vitenskapelig kompetanser finnes på BI, NHH og andre miljøer. Det ble foreslått at varamedlem Ragnhild Kvålshaugen bør involveres i en videre diskusjon av dette temaet.
 - Hvis komiteen løfter et slikt tiltak, er det behov for å omfatte instituttsektoren.
 - Det ble foreslått at mangfoldsledelse tas opp som tema på et senere komitemøte.
7. Forslag om seminar med arbeidstittel «Mangfold i norsk academia: om representasjon, rasisme og internasjonalisering»

Ronald Mayora Synnes redegjorde for forslaget om et seminar i Kristiansand med mål om å opprette et nettverk for etnisk mangfold. Han har møtt grupper av minoritetsforskere ved UiT, NTNU og UiO og observert en økende frustrasjon. Mange opplever å stå alene, og temaene de brenner for blir ofte nedprioritert. Det er etablert grupper mot rasisme og diskriminering ved flere universiteter, men disse trenger rådgivning og støtte.

Det foreslåtte seminaret er ment å løfte relevante temaer for minoritetsforskere, skaffe kvalitativ kunnskap om erfaringer med diskriminering og rasisme, samt vurdere hvordan et minoritetsnettverk kan fungere. Arrangementet vil formelt eies av vertsinstitusjonen UiA, men det forutsettes samarbeid med flere institusjoner.

Komiteen kom med følgende innspill:

- Det ble foreslått å ikke ha «opplevelser av rasisme» som inngang på seminaret, men heller at dette er for personer med innvandrerbakgrunn i norsk forskning. Det er flere aktuelle temaer som kan tas opp, deriblant sikkerhet, språkkrav samt erfaringer av inkludering, ekskludering og rasisme. Det bør i tillegg åpnes for å få frem positive erfaringer og god praksis.
- Det ble trukket frem at det kan være nyttig å samarbeide med Balanse+ i et slikt prosjekt.
- Det ble understreket at Kif ikke skal utføre forskning, men at vi kan bistå til å skape en arena der forskere kan delta.
- Det ble trukket frem at målgruppen også bør utvides til å omfatte instituttsektoren.
- Komiteen er positive til initiativet, og det ble besluttet å nedsette en arbeidsgruppe fra Kif bestående av Ronald Mayora Synnes, Yan Zhao, Julia Orupabo og Ella Ghosh som utvikler konseptet videre.

Vedtak: *Aktivitetsplanen justeres med de endringene som kom frem i møtet og legges frem for endelig vedtak i første komitemøte i 2025.*

43/24 Budsjett 2025

Det ble redegjort for forutsetningene for skissen til budsjett. Komiteen vil bli forelagt et nytt budsjettforslag på første møte i 2025 når både regnskapet for 2024 foreligger og det er tatt en endelig avgjørelse vedrørende flytting av sekretariatet.

- Det ble vedtatt at det tildeles 200 000 kroner til seminaret foreslått av Ronald Mayora Synnes under sak 42/24 Aktivitetsplan.
- Det ble vedtatt at LUN-nettverket får avslag på sin søknad om midler til arrangement om mangfoldsledelse foreslått under sak 42/24 Aktivitetsplan.
- Vikarmidler brukes i påvente av at en ny person ansettes – dvs. i første del av 2025.

Vedtak: *Komiteleder og sekretariatet lager et budsjettforslag i januar 2025 som ivaretar innspill på dette møtet.*

44/24 Kifs innspill til norsk posisjonsnotat FP10

Komiteen kom med følgende innspill:

- Det ble foreslått å lage en oppsummerende innledning som sammenfatter de punktene vi foreslår.
- Se på hva som er viktigst for oss å kommunisere da det er mye informasjon i notatet. Punktet om kjønn er litt endimensjonalt, og bør utdypes og få inn flere dimensjoner, mens punktet om interseksjonalitet med fordel kan kuttes litt i og skrives om. En tydeligere struktur vil formidle budskapet vårt på en bedre måte.
- Når det gjelder punktet om interseksjonalitet er siste setning er noe sterkt betonet. Kan man bruke «disadvantages» i stedet? Det er komplekse prosesser som samvirker og skaper privilegier eller fordeler.

Vedtak: *Komiteleder og sekretariatet får fullmakt til å ferdigstille Kifs innspill til norsk posisjonsnotat til FP10 like etter møtet.*

45/24 Orienteringssaker

- Leder, sekretariat og enkeltmedlemmer forteller om aktiviteter og innspill
- Rundebordsmøtet 17. september
- Konferanse 24. oktober: Hvordan skaper vi inkluderende likestilling? Gode eksempler fra UHI-sektoren
- Møte med forskningsminister Oddmund Hoel 25. oktober
- Innlegg på oppstartsseminar i BALANSE
- Dekanskolen
- Jubileumskonferansen
- Film
- Illustrasjoner

- Forskningsrådet og HK-dir forteller om relevante aktiviteter

Vedtak: *Kif-komiteen tar sakene til orientering.*

46/24 Eventuelt

Det kom ingen saker til eventuelt.